

Haderslev Kommune

Udvidelse af hofde ved Aarø Havn

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

23-07-2021

Haderslev Kommune

Udvidelse af hofde ved Aarø Havn

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Kunde	Haderslev Kommune Christian X's vej 39 6100 Haderslev
Rådgiver	WSP A/S Danmark Linnés Allé 2 2630 Taastrup
Projektnummer	1352100036
Dokument ID	Natura 2000-væsentlighedsvurdering: Aarø Havn
Udarbejdet af	Camilla Wentzel
Projektleder	Maria Svendsen
Kvalitetssikret af	Anders Jensen
Godkendt af	Lea Bjerre Schmidt
Version	01
Versionsdato	23. juli 2021
Udgivet	23. juli 2021

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	4
1.1	Lovgrundlag	5
1.2	Gunstig bevaringsstatus	6
1.3	Habitatdirektivets Bilag IV	6
1.4	Natur- og Vildtreservater	7
2.	Projektbeskrivelse	8
3.	Natura 2000-området	10
3.1	Beliggenhed m.m.	10
3.2	Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område N112	11
3.2.1	Afgrænsning af væsentlighedsvurderingen	13
3.2.2	Bilag IV-arter	13
3.3	Natura 2000 målsætning for Natura 2000-område N14	14
4.	Væsentlighedsvurdering	15
4.1	Potentielle påvirkninger	15
4.2	Habitatområde H96	16
4.2.1	Naturtyper	16
4.2.2	Arter	17
4.3	Fuglebeskyttelsesområde F47	17
4.3.1	Ynglefugle	17
4.3.2	Trækfugle	19
4.4	Bilag IV arter	19
4.5	Kumulative effekter	20
5.	Konklusioner	21
6.	Referencer	22

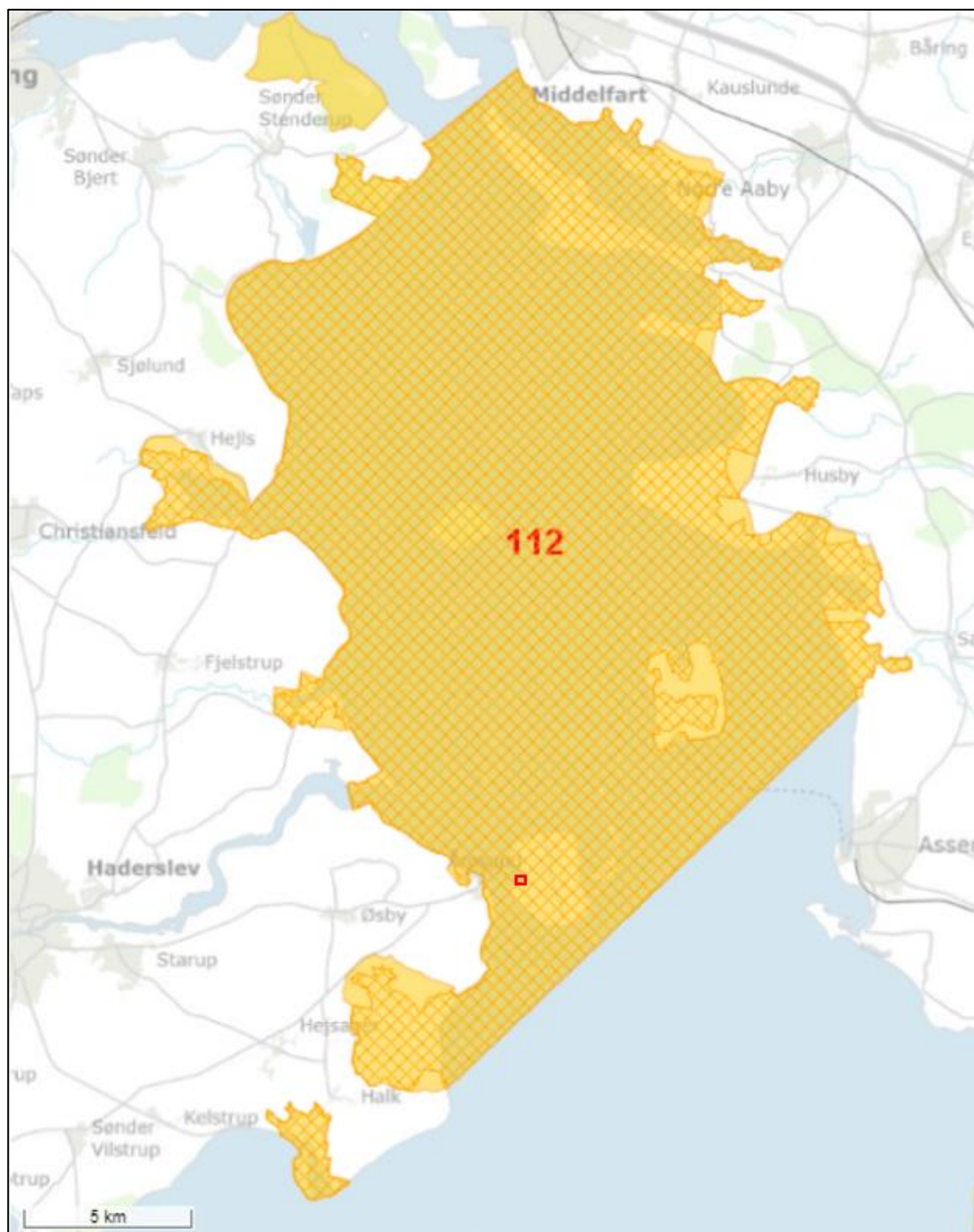
1. Indledning

I forbindelse med tilsanding i og nær indsejlingen til Aarø Havn grundet den naturlige sandtransport mod nord, ønsker Haderslev Kommune nu at forlænge den sydlige hofde, for at afhjælpe problematikken i området.

Projektet vil inkludere forlængelse af den sydlige hofde med 40 m, der etableres med et knæk mod syd-vest for at være til mindst gene for færgetrafikken.

Da projektområdet er beliggende indenfor det internationalt beskyttede Natura 2000-område nr. 112 "Lillebælt" (Figur 1), skal der udarbejdes en Natura 2000-væsentlighedsvurdering i overensstemmelse med kravene i Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen) og Bekendtgørelse nr. 654 af 19/05/2020 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger, samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet.

Natura 2000-væsentlighedsvurderingen er en vurdering af, hvorvidt der som følge af projektets realisering er en risiko for væsentlige indvirkninger på de arter og naturtyper, der fremgår af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Vurderingen forholder sig til den direkte påvirkning af Natura 2000-området som følge af f.eks. støj, forstyrrelse, arealbeslaglæggelser og sedimentpild.

Figur 1 Projektområdet ved Aarø Havn er beliggende indenfor Natura 2000-område 112 "Lillebælt". Projektområdet er markeret med rød firkant og Natura 2000-området er markeret med gul skravering

1.1 Lovgrundlag

Området, hvor høfden ønskes udvidet, ligger indenfor et af Danmarks internationalt beskyttede Natura 2000-områder (Figur 1). Disse omfatter efter den seneste justering per 1/11 2018 i alt 124 fuglebeskyttelsesområder og 269 habitatområder.

Natura 2000-områderne er udpeget efter henholdsvis Habitatdirektivet (92/43/EF) og Fuglebeskyttelsesdirektivet (2009/147/EF, tidligere 79/409/EF). Områderne danner tilsammen et økologisk netværk af beskyttede naturområder i hele EU.

Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiverne administreres i Danmark bl.a. gennem Miljø- og Fødevarerministeriets Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen) og Bekendtgørelse nr. 654 af 19/05/2020 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger, samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet.

Indhold og baggrund for en væsentlighedsvurdering er nærmere beskrevet i vejledningen til habitatbekendtgørelsen (Miljøstyrelsen 2020).

Hovedprincippet for administrationen af Natura 2000-områderne kan kort beskrives således:

Planer og projekter skal underkastes en foreløbig vurdering, (også kaldet screening eller en væsentlighedsvurdering), med henblik på at vurdere, om de kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis den foreløbige vurdering konkluderer, at det ikke kan afvises, at en plan eller et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der gennemføres en egentlig Natura 2000-konsekvensvurdering, der skal vise, om planen eller projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde.

Hvad enten der er tale om en væsentlighedsvurdering eller en egentlig konsekvensvurdering, er det Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, dvs. de arter og naturtyper, som områderne er udpeget af hensyn til, der er genstand for vurderingen.

Nærværende rapport er at betragte som en Natura 2000-væsentlighedsvurdering (screening).

Vurderingen skal desuden foretages for det/de berørte Natura 2000-områder, og de målsætninger der er fastsat for disse i Natura 2000-planerne, jf. vejledningen til habitatbekendtgørelsen.

Målene for det enkelte Natura 2000-område fastsættes efter bekendtgørelse om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale beskyttelsesområder (Bekendtgørelse nr. 653 af 19/05/2020), hvoraf det bl.a. fremgår, hvilke parametre, der er centrale for at vurdere, om et konkret anlæg eller tiltag kan forringe naturtyper og levesteder for en række arter.

1.2 **Gunstig bevaringsstatus**

I kraft af sit EU-medlemskab er Danmark forpligtiget til at opretholde en "gunstig bevaringsstatus" for de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte (udpegningsgrundlaget). Præcist hvad en gunstig bevaringsstatus indebærer, er forskelligt for de enkelte arter og naturtyper, som beskrevet i f.eks. Søgaard et al. (2005) og Elmeros et al. (2012).

For arternes vedkommende må projekter eller planer ikke true de pågældende arter eller deres levesteder, dvs. at bestandene skal være stabile eller i fremgang, og arealerne af de levesteder, som arterne er afhængige af, skal enten være uændrede eller stigende i forhold til tidspunktet for områdets udpegnings. For naturtyperne er der tilsvarende typisk tale om, at arealet med den pågældende naturtype skal være stabilt eller stigende for at opretholde en gunstig bevaringsstatus.

1.3 **Habitatdirektivets Bilag IV**

Af Habitatdirektivet fremgår, at medlemslandene skal indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets Artikel 12 og Bilag IV, uanset om disse forekommer inden for eller uden for et Natura 2000-område (Søgaard & Asferg 2007).

For disse arter indebærer beskyttelsen bl.a. et forbud mod (1) forsætligt drab eller indfangning, (2) forsætlig forstyrrelse, i særdeleshed i yngle- og opvækstperioden samt under overvintring og migration, (3) beskædiggelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder.

Det skal i denne forbindelse sikres, at den økologiske funktionalitet af den pågældende bestands yngle- og rasteområder samlet set opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Ved den økologiske funktionalitet forstås de samlede livsvilkår, som et område tilbyder en given art.

1.4 Natur- og Vildtreservater

Projektområdet ved Aarø Havn er beliggende ca. 2 km vest fra Natur- og vildtreservatet Aarø Kalv. Vildtreservatet har til formål at beskytte rastende og ynglende fugle. Et vildtreservat kan indeholde områder, som helt holdes fri for jagt og andre væsentlige forstyrrende aktiviteter, og bufferzoner med færre restriktioner, for eksempel forbud mod visse jagtformer og andre aktiviteter.

For reservatet Aarø Kalv indebærer beskyttelsen at: ” *På vildtreservatets område er ophold og færdsel, herunder sejlads og windsurfing, forbudt i perioden fra 1. marts til og med 15. juli*” (BEK nr 14010 af 22/04/1991 – Bekendtgørelse om Årø Kalv Vildtreservat). Restriktionerne er til for at beskytte fuglene i ynglesæsonen.

Udvidelse af høfden ved Aarø Havn vurderes dog grundet projektets karakter samt store afstand til reservatet, ikke at være i konflikt med vildtreservatbestemmelserne, og disse adresseres derfor ikke yderligere.

2. Projektbeskrivelse

Projektet omhandler udvidelse af den sydligste hofde ved Aarø Havn, for at minimere tilsanding af sejlrenden fra den naturlige sandtransport i området.

Forlængelse af hofden udføres med samme tværsnit som den nuværende sydhofde og etableres i en længde på 40 m med et knæk mod sydvest for at blive parallel med sejlrenden ind til Aarøhavn.

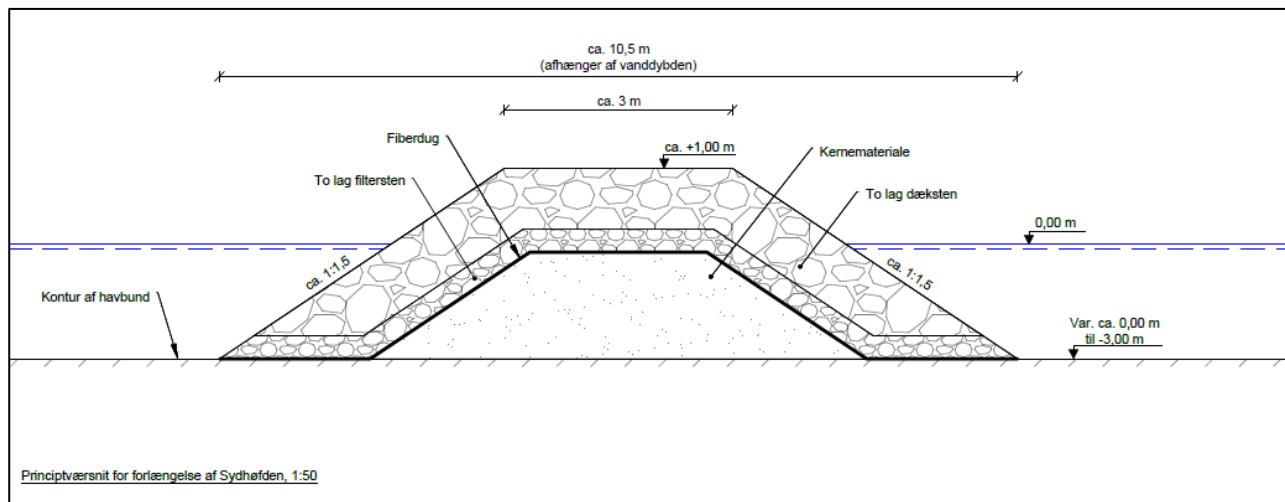
Forlængelsen udføres af kernemateriale, fiberdug, filtersten og dæksten. Der anvendes dæksten af samme størrelse, ca. $d_{50}=400$ mm, og udseende, som i den nuværende Sydhofde.

Det eksisterende fyr demonteres og genmonteres for enden af forlængelsen.

På nedenstående Figur 2 og Figur 3 ses skitsetegninger af projektet.

Figur 2 Oversigtskort med skitsetegning af udvidelsen af den sydlige hofde ved Aarø Havn

Figur 3 Skitsetegning. Tværsnit af forlængelsen af den sydlige høfde ved Aarø Havn

Alle arbejder ifm. forlængelsen af høfden forventes udført fra pram, hvor vanddybden tillader dette. Hvor vanddybden er for lav til anvendelse af pram, anvendes der materiel, der kan køre på havbunden.

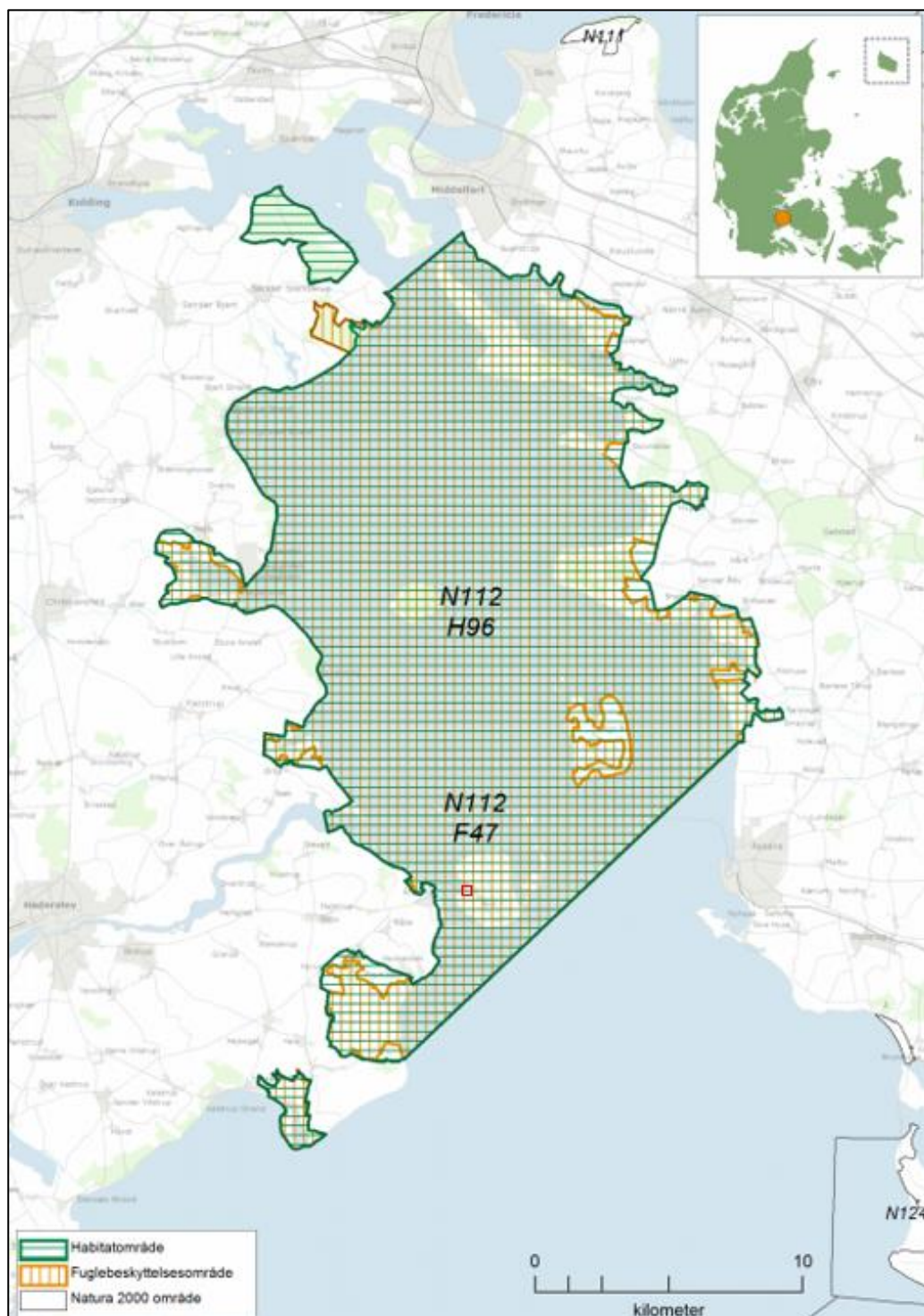
Anlægsarbejdet af udvidelse af høfden forventes samlet set at vare ca. 1 måned og foregå i starten af 2022.

Den arealbeslaglæggelse, der sker som følge af anlæg af den nye høfde er ca. 450 m².

3. Natura 2000-området

3.1 Beliggenhed m.m.

Natura 2000-område nr. 112 "Lillebælt" består af Habitatområde H96 Lillebælt, samt Fuglebeskyttelsesområde F47 Lillebælt (se Figur 4). Området har et samlet areal på 36.093 ha, hvoraf de 28.410 ha består af hav og 373 ha er søer (Miljøstyrelsen 2020).

Figur 4: Afgrænsning og beliggenhed af Natura 2000-område nr. 112 "Lillebælt". Projektområdet vist med rød firkant. Kilde: Miljøstyrelsen 2020

Området er udpeget for at beskytte Lillebælt, der indeholder naturtyperne sandbanke, kystlaguner og strand-søer, bugter og vige, samt stenrev. Bæltet har en stor bestand af marsvin og er raste- og fourageringsområde for flere fuglearter, herunder bl.a. store flokke af edderfugl og bjergand, samt mindre flokke af sangsvane, hvinand og toppet skallesluger. De omgivende strandenge og øerne i bæltet er desuden vigtige ynglesteder for bl.a. klyde, havterne og dværgterne. Området er yderligere udpeget for især at beskytte de terrestriske naturtyper strandeng, forklit, rigkær og egeblandskov (Miljøstyrelsen 2020).

3.2 Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område N112

Det overordnede mål for et Natura 2000-område er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget, jf. Søgaard et al. (2005). Natura 2000-området "Lillebælt" er udpeget af hensyn til en lang række arter og naturtyper, hvoraf kun et fåtal vil være relevante for væsentlighedsvurderingen. (Tabel 1).

Tabel 1: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for habitatområde H14. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Udpegningsgrundlag fra Miljøstyrelsen (2020).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H96	
Naturtyper	
Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
Lagune* (1150)	Bugt (1160)
Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
Nedbrudt højmoser (7120)	Avneknippemose* (7210)
Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter	
Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
Stor vandsalamander (1166)	Marsvin (1351)

Habitatområde H96 er udpeget af hensyn til 35 naturtyper, hvoraf kun de marine naturtyper; Vadeflade (1140) og Lagune* (1150), samt de terrestriske naturtyper; Strandeng (1330) og Grå/grøn klit* (2130) forekommer i umiddelbar nærhed til projektområdet (se Figur 5). Både lagune og grå/grøn klit er karakteriseret, som en prioriteret naturtype i forhold til EU jf. Habitatdirektivet.

Figur 5 Oversigtskort over projektområdet (rød markering) samt udsnit af Natura 2000-området med nærliggende kortlagte beskyttede naturtyper

De marine naturtyper Vadeflade og Lagune udgør hhv. 125 ha og 647 ha (kortlagt i 2004) af Habitatområdet, mens de terrestriske naturtyper Grå/grøn klit og Strandeng udgør hhv. 107 ha og 820 ha af området (Miljøstyrelsen 2020). Projektområdet er beliggende 8 m fra Grå/grøn klit, 213 m fra strandeng, 195 m fra vade-flade og 305 m fra naturtypen lagune (Figur 5).

Natura 2000-området N112 omfatter desuden fuglebeskyttelsesområdet F47, der er udpeget af hensyn til 11 arter af fugle (Figur 4).

Tabel 2: Fugle på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F47. Y = Ynglefugle. T = Trækfugl (Miljøstyrelsen 2020).

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F47	
Sangsvane (T)	Bjergand (T)
Edderfugl (T)	Havørn (Y)
Rørhøg (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
Blåhals (Y)	

En oversigt over henholdsvis yngle- og trækfugle på de to "dofbaselokaliteter" Aarø og Aarø Havn (DOF-basen 2021) er givet i Tabel 3 og Tabel 4. Det fremgår heraf, at alle udpegede trækfuglearter fra F47 kan forekomme på Aarø og derved potentielt omkring havnen. Antallet af trækfugle i området er dog lavt sammenlignet med resten af fuglebeskyttelsesområdet.

Halvdelen af arterne, der yngler i fuglebeskyttelsesområdet, er blevet observeret på Aarø, dog er der ingen observationer i DOF-basen (2021), der sandsynliggør ynglefremkomster af ynglefugle på udpegningsgrundlaget for F47 i nærområdet omkring havnen og dermed projektområdet.

Tabel 3: Oversigt over ynglefugle på udpegningsgrundlaget i F47, set på de to "dofbase-lokaliteter" Aarø og Aarø Havn. Maks-tal fra DOF-basen (2021) fra perioden 2010-2021. Desuden er anført maks-tallet 2004-2012 og 2013-2019 i hele fuglebeskyttelsesområde F47 fra Novana-overvågningen sammenfattet i Miljøstyrelsen (2020).

	Natura-2000 området		DOF-basen (2021)	
	2004-2012	2013-2019	Aarø	Aarø Havn
Havørn	3	4	4	
Rørhøg		8	4	
Plettet rørvagtel	1			
Klyde	39	27	12	
Dværgterne	1			
Fjordterne	15	8		
Havterne	178	116	22	
Blåhals		8		

Tabel 4 Oversigt over trækfugle på udpegningsgrundlaget i F47, set på de to "dofbase-lokaliteter" Aarø og Aarø Havn. Maks-tal fra DOF-basen (2021) fra perioden 2010-2021. Desuden er anført maks-tallet 2004-2009 og 2010-2017 i hele fuglebeskyttelsesområde F4

	Natura-2000 området		DOF-basen (2021)	
	2004-2009	2010-2017	Aarø	Aarø Havn
Sangsvane	1.691	747	107	1
Bjergand	6.421	14.731	1	
Edderfugl	36.197	64.251	250	18

3.2.1 Afgrænsning af væsentlighedsvurderingen

På baggrund af projektets karakter vurderes det, at væsentlighedsvurderingen kan begrænses til at omfatte naturtyper i projektområdets umiddelbare nærhed, migrerende arter på habitatområdet H96' s udpegningsgrundlag samt fuglene på udpegningsgrundlaget for F47.

For øvrige arter og naturtyper vurderes det, at væsentligt negative påvirkninger kan afvises alene ud fra, at afstanden overstiger de potentielle påvirkningers rækkevidde betydeligt.

3.2.2 Bilag IV-arter

En søgning i Miljøportalen (2021) efter forekomst af bilag IV-arter i området omkring Aarø Havn resulterede i registreringer af strandtudse og spidssnudet frø. Nærmeste registrerede fund af en bilag IV-art er strandtudse, der blev registreret i 2006 i to mindre søer ca. 300 m hhv. nordøst og syd for projektområdet. Spidssnudet frø blev ligeledes registreret i 2006 ca. 550 m syd for projektområdet. Grundet projektets karakter og

afstand til søerne vurderes padder ikke at blive påvirket væsentligt af projektet, hvorfor disse ikke beskrives yderligere.

Det må desuden forventes, at marsvin kan forekomme indenfor projektområdet, da dette er beliggende i artens udbredelsesområde hvor, der er registreret en stabil bestand i området (Miljøstyrelsen, 2020).

3.3 Natura 2000 målsætning for Natura 2000-område N14

Der foreligger endnu ikke en Natura 2000-plan for perioden 2022-2027 for Natura 2000-området, men den overordnede bevaringsmålsætning for dette område vil være den samme som for andre Natura 2000-områder, nemlig at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget, jf. Søgaard et al. (2005).

Der vil i dette Natura 2000-område være særlig fokus på at beskytte forekomster af naturtyper knyttet til kyst og havområder, samt de arter af fisk, pattedyr og fugle, der er knyttet hertil.

4. Væsentlighedsvurdering

Væsentlighedsvurderingen tager afsæt i projektbeskrivelsen, der inkluderer udvidelse af den eksisterende hofde med ca. 40 m.

På baggrund af projektbeskrivelsen og gennemgangen af de eksisterende forhold vurderes det, at væsentlighedsvurderingen kan begrænses til at omfatte:

Habitatområde H96:

- Vadeblade (1140)
- Lagune* (1150)
- Strandeng (1330)
- Grå/grøn klit* (2130)
- Marsvin (1351)

Fuglebeskyttelsesområde F47:

- Edderfugl (T)
- Havørn (Y)
- Rørhøg (Y)
- Plettet rørvagtel (Y)
- Klyde (Y)
- Dværgterne (Y)
- Fjordterne (Y)
- Havterne (Y)
- Blåhals (Y)

4.1 Potentielle påvirkninger

Projektets primære påvirkninger knytter sig til anlægsfasen, idet støj, vibrationer samt fysiske og visuelle forstyrrelser i en periode potentielt kan påvirke lokalt ynglende og rastende fugle samt havpattedyr.

Desuden kan øget sediment i vandet som følge af udlægning af sten m.fl. potentielt påvirke naturtyper samt fugle og havpattedyr, der fouragerer i nærområdet.

Alt anlægsarbejde i forbindelse med projektet foregår indenfor Natura 2000-området, dog vil der ikke ske direkte arealbeslaglæggelse af beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter, som følge af arbejdet. Se oversigtskortet på Figur 5, der viser udvidelsen af hofden og de nærliggende naturtyper.

I forbindelse med udlægning af sten m.fl. på havbunden kan, der ske et lokalt sedimentspild, hvilket kortvarigt kan medføre øget sediment i vandet. Dette vil potentielt kunne påvirke nært tilstødende marine naturtyper samt fugle og havpattedyrs muligheder for at fouragere i projektområdet.

Anlægsarbejdet forventes at blive udført i dagstimerne, hvorfor der vil ikke i hverken anlægs- eller driftsfasen vil blive anvendt belysning, der peger ind på land i Natura 2000-området og som kan påvirke områdets beskyttede arter eller deres levesteder.

4.2 Habitatområde H96

Habitatområde H96 er udpeget for 35 naturtyper og 4 arter, herunder snegle, padder og havpattedyr. På baggrund af projektbeskrivelsen samt de eksisterende forhold omkring projektet, er væsentlighedsvurderingen begrænset til at omfatte to marine naturtyper, to terrestriske naturtyper og arten marsvin.

I forhold til naturtyperne vil de potentielle påvirkninger i forbindelse med projektet primært dreje sig om sedimentspredning i forbindelse med anlægsarbejdet, imens det for marsvin især vil dreje sig om forstyrrelse i form af støj, visuelle påvirkninger og sedimentspredning.

4.2.1 Naturtyper

Vadeflade (1140) består af mudder- og sandflader, der tørlægges ved ebbe. Her mangler landplanter, men der kan forekomme ålegræs ligesom, der ofte findes en del mindre alger. Naturtypen er et vigtigt leve- og foueregeringssted for ande- og vadefugle. Vadeflade forekommer 195 m nordøst for projektområdet.

Lagune (1150) dækker over kystlaguner og strandsøer og er brakvandssøer afsnøret fra havet, der udgør en overgangszonzone mellem de indenlandske søer og kysthabitaterne. Kystlagunerne indeholder et artsrigt plante- og dyreliv, og udgør betydningsfulde overvintrings- og yngleområder for fugle. Der er registreret en lagune 305 m nordøst fra projektområdet.

Strandeng (1330) oversvømmes jævnligt af saltvand, og den tilknyttede vegetation består derfor af salttolerante græsser og urter. Naturtypen forekommer langs kyster, der ligger beskyttet mod væsentlig bølgepåvirkning. 213 m nordøst for projektområdet findes et mindre areal kortlagt som strandeng.

Grå/grøn klit (2130) består af et mere eller mindre lukket plantedække med græsser, urter, mosser og laver. Typen dækker over to undertyper, hvor den ofte artsrige grønsværsklit findes, hvor sandet er mere kalkholdigt, mens grå klit er de mest udvaskede og sure klitter med en særlig rig mos- og lavflora. Projektområdet er beliggende tæt (8 m) fra et større område med grå/grøn klit.

Projektområdet er beliggende indenfor Habitatområde H96. Projektet omfatter udvidelse af den sydlige eksisterende hofde ved Aarø Havn. I forbindelse med projektet vil, der dog ikke komme direkte arealbeslaglæggelse af beskyttede naturtyper, da området er placeret udenfor disse. Anlægsarbejdet vil ligeledes foregå fra vandsiden hvorfor det nærliggende område med grå/grøn klit vurderes ikke at blive påvirket væsentligt.

Desuden vurderes det, at udvidelsens begrænsede størrelse samt dennes udformning heller ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af strømforhold i området.

Opfyldning med sten vil føre til et sedimentspild af begrænset omfang, som af strømmen kan spredes til nærområdet. Sammenholdt med den naturlige spredning af sedimentter langs kysten, vil det midlertidige ekstra bidrag fra anlægsarbejderne dog være så begrænset, at det næppe vil kunne registreres. Sedimentspredning ved anlægsarbejdet vurderes samlet set at være af så lokal og kortvarig karakter, at det ikke vil kunne medføre væsentligt negative påvirkninger af naturtyperne i området.

Selve udvidelsen af hofden vil medføre en begrænset arealinddragelse af havbunden. Bundfauna – og flora vil i dette område forsvinde. De arter, der forventes at forekomme nær havnen er dog almindelige for Lillebælt og vurderes ikke at blive påvirket væsentligt. Erfaringsmæssigt vil bundfauna kunne rekolonisere området igen i løbet af 2-5 år.

En væsentlig negativ påvirkning af naturtyper på habitatområdets udpegningsgrundlag kan derfor afvises.

4.2.2 Arter

Habitatområde H96 er udpeget af hensyn til fire arter, hvoraf kun marsvin forekommer i det marine miljø og vurderes potentielt at kunne blive påvirket af projektet.

Marsvin (1351) bevæger sig over store områder, der strækker sig ud over de danske grænser. Der vurderes at være tre bestande af marsvin i danske farvande. Marsvinene i habitatområde nr. 96 tilhører Bælthavsbestanden. Området vurderes at være af væsentlig betydning for populationen af marsvin, da der er tale om et relativt stort område (>20 km²) med høj tæthed af marsvin i mindst en sæson. Både sommer- og vintertætheden af marsvin er ligeledes høj indenfor habitatområdet (Sveegaard *et al.*, 2018). Marsvin må derfor formodes at forekomme i området omkring projektområdet. Da havnen benyttes af Aarø færgeren, der sejler mellem Aarøsund og Aarø ca. hver time, må de individer der findes i området, dog forventes at have en vis form for tilvænning til forstyrrelser.

I anlægsfasen vil marsvin fortrinsvis kunne påvirkes som følge af støj fra anlægsarbejdere. Sedimentspredning, som følge af udlægning af sten m.fl. kan desuden påvirke dyrene, hvis det hæmmer deres mulighed for at lokalisere byttedyr eller det reducerer fødeudbuddet i området. Virkningen af øget sediment i vandet vil dog være lokal og kortvarig, og der vil være vidt udstrakte alternative fødesøgningsmuligheder i nærområdet, mens arbejdet foregår. Ved midlertidige forstyrrelser, som følge af støj fra anlægsarbejde eller kortvarigt og lokalt øget sediment i vandet vil marsvin derfor kunne søge til alternative fødesøgningsområder mens arbejdet foregår. Påvirkning på habitatsområdets udpegningsarter vurderes derfor, som værende ikke væsentlige.

Udvidelse af hofden vil ikke medføre øget færgesejlads, hvorfor marsvin ikke vurderes at blive påvirket væsentligt af projektet i driftsfasen. Modsat vil projektet kunne have en positiv effekt på dyrelivet, da Sejlrenden i fremtiden ikke vil skulle oprenses lige så ofte, som ved eksisterende forhold.

4.3 Fuglebeskyttelsesområde F47

Fuglebeskyttelsesområde F47 er udpeget for otte arter af ynglende fugle og tre arter af trækfugle, hvoraf ingen synes at have yngleforekomster nær projektområdet (Miljøstyrelsen 2020). For fuglene vil potentielle påvirkninger som følge af havneprojektet først og fremmest være forstyrrelser og anden påvirkning i forbindelse med anlæg, herunder støj, visuelle påvirkninger og øget sediment i vandet.

4.3.1 Ynglefugle

Havørns ynglelokaliteter udgøres af områder ved kysten eller ved større søer med skov og fourageringsområder i form af fladvandede kystnære områder, laguner og andre vandområder. Reden placeres normalt i et stort træ med godt udsyn og få menneskeskabte forstyrrelser specielt i starten af yngletiden. I 2019 blev der registreret tre ynglepar af havørn i fuglebeskyttelsesområdet. To par i Jylland og ét par på Fyn.

Rørhøg yngler primært i vådområder med veludviklede rørskove og fouragerer desuden ofte over dyrkede marker, enge og græsarealer. Der er kortlagt i alt 15 levesteder for rørhøg i fuglebeskyttelsesområdet, dog ingen nær Aarø Havn.

Plettet rørvagtel yngler i ferske sumpområder, hvor vanddybden ikke overstiger 30 cm. Plettet rørvagtel er en sjælden gæst ved Lillebælt og arten optræder kun tilfældigt i området, hvorfor der næppe findes en fast ynglebestand i fuglebeskyttelsesområdet. Der er registreret ni levesteder for plettet rørvagtel i fuglebeskyttelsesområdet, hvoraf det ene er beliggende syd for Aarø Havn.

Klyde yngler hovedsageligt i kolonier primært langs lavvandede fjordkyster og i salte eller brakke kystlaguner, hvor der findes slikvader og åbne enge med kort vegetation. Bestanden er fluktuerende, men stabil (mellem 8 og 39 par i NOVANA overvågningsperioden). I den jyske del af området placerer klyde primært sine reder i strandengene ved Årø, og omkring norene ved den jyske østkyst. Der er kortlagt ni levesteder for klyde i fuglebeskyttelsesområdet, hvoraf det tætteste er på Aarø Kalv ca. 2 km øst fra projektområdet.

Dværgterne yngler i Danmark i langt overvejende grad på åbne vegetationsløse og stenede strande. I forbindelse med NOVANA overvågningen i 2019 blev, der ikke registreret ynglende dværgterner i fuglebeskyttelsesområdet. Arten blev eftersøgt på flere egnede levesteder i området, men der er ikke registreret ynglende dværgterne siden 2006. Der er kortlagt fire levesteder for dværgterne i fuglebeskyttelsesområdet, hvoraf det tætteste er på Aarø Kalv ca. 2 km øst fra projektområdet.

Fjordterne yngler i kolonier på øer og holme langs kysten ofte i selskab med havterne eller hættemåge. Fjordterne yngler i begrænset omfang og uregelmæssigt i fuglebeskyttelsesområdet og arten er registreret fire gange med mellem to og 15 ynglepar i perioden 2004-2017. Det er især ved norene ved den jyske østkyst, at fjordterne yngler. Der er kortlagt seks levesteder for fjordterne i fuglebeskyttelsesområdet, hvoraf det tætteste er på Aarø Kalv ca. 2 km øst fra projektområdet.

Havterne yngler i Danmark overvejende på små ubeboede øer og sandrevler med sparsom vegetation. Overordnet vurderes bestanden af havterne dog at være stabil i fuglebeskyttelsesområdet, da antallet af ynglefugle i området har varieret mellem 13 og 178 ynglepar registreret i forbindelse med NOVANA-overvågningen i perioden 2004 - 2019. På Bålgø og Egholm er der ofte mindre kolonier, og i enkelte år er der små kolonier i norene på begge sider af Lillebælt. Der er kortlagt ti levesteder for havterne i fuglebeskyttelsesområdet, hvoraf det tætteste er på Aarø Kalv ca. 2 km øst fra projektområdet.

Blåhals ynglehabitat udgøres ofte af større eller mindre rørskovsområder med indslag af pil langs grøfter og kanaler og tit i nærhed af mere eller mindre intensivt dyrkede arealer. Arten blev i NOVANA-programmet for første gang overvåget i fuglebeskyttelsesområdet i 2019, hvor der blev registreret 8 par. Alle par var i det jyske fordelt med syv par i Hejlsminde Nor og ét par ved Halk Nor.

Der er ikke for nogen af de nævnte arter registreret sikre yngleforekomster i nærområdet (< 2 km) for projektområdet. De fleste arter yngler på det fredet vildtreservat Aarø kalv ca. 2 km øst for projektområdet. Grundet anlægsfasen korte varighed og projektets karakter, vurderes ynglefugle på Aarø kalv ikke at kunne blive påvirket væsentligt af projektet. Desuden er anlægsfasen planlagt at udføres i start 2022, hvor fuglene ikke er i ynglesæson.

Eneste registreret levested tæt på projektområdet for ynglefugle, er levested for plettet rørvagtel, der er beliggende lige syd for Aarø Havn. Da arten er en sjælden gæst i Lillebælt og den kun optræder tilfældigt i området, vurderes projektet ikke at kunne påvirke arten væsentligt. De individer, der potentielt kan være i området, vil kunne finde lignede egnede habitater i nærheden, mens arbejdet foregår. På grund af dette vurderes plettet rørvagtel ikke at kunne blive påvirket væsentligt af projektet.

Såfremt fouragerende ynglefugle fra andre lokaliteter skulle søge til projektområdet for at fouragere, vil de kunne påvirkes af forstyrrelser fra anlægsarbejderne. Også evt. øget sediment i vandet kan påvirke fuglenes muligheder for at fouragere. I så fald vil fuglene let kunne søge til alternative fødesøgningsområder, mens arbejdet foregår.

På baggrund af ovenstående kan væsentlige negative påvirkninger af udpegningsynglefuglene i F47, som følge af projektet afvises.

4.3.2 Trækfugle

Fuglebeskyttelsesområde F47 er udpeget af hensyn til tre arter af trækfugle, hvoraf ingen har vigtige rasteområder nær projektområdets to havne (Miljøstyrelsen 2020).

Sangsvane fouragerer og raster regelmæssigt i fuglebeskyttelsesområdet i vintermånederne.

Arten søger hovedsageligt føde på græs og vinterafgrøder på de omkringliggende agerjorde, mens den gerne raster i uforstyrret nor og bugter.

Bjergand raster og fouragerer især i uforstyrret nor og bugter i fuglebeskyttelsesområdet. I perioder er de sædvanlige store flokke ikke blevet observeret i Lillebælt i forbindelse med NOVANA overvågningen, dette formodes at skyldes, at de største flokke i perioder opholder sig uden for fuglebeskyttelsesområdet i henholdsvis Helnæsbugten og Bøjden Nor.

Edderfugl bestanden i fuglebeskyttelsesområdet har varieret igennem årene, hvilket dels kan skyldes, at der vest og syd for Torø (uden for fuglebeskyttelsesområdet) findes lavvandede områder, hvor edderfugle nogle dage findes i stort antal, mens de andre dage er tilbage i fuglebeskyttelsesområdet ved Årø og Bågå. Hvorfor fuglene kan opholde sig andre steder end i fuglebeskyttelsesområdet, når NOVANA optællingen sker. Fuglebeskyttelsesområdets karakter med store åbne vandflader tilgodeser dog umiddelbart artens behov for uforstyrrede raste- og fourageringsområder.

For alle trækfuglene findes de vigtigste rasteområder på havet, strandengene og vadefladerne helt kystnært. Da projektområdet ligger tæt ved en færgerute og derfor ikke kan betegnes, som et "uforstyrret" område, må de strandenge og vadeflader tættest på projektområdet ikke formodes at være primære rasteområder for fuglene. En væsentlig negativ påvirkning af arterne og deres levesteder, som følge af anlægsarbejderne vil på den baggrund ikke kunne forekomme.

Det kan ikke udelukkes, at rastende vandfugle også kan befinde sig i farvandet umiddelbart ud for havnen, jf. Tabel 4, og derved kan påvirkes af forstyrrelser og evt. øget sediment i vandet. De eventuelt tilstedeværende fugle ved Aarø Havn vil dog let kunne søge til alternative fødesøgningsområder, mens arbejdet foregår. Væsentligte negative påvirkninger af trækfugle på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag kan på den baggrund afvises.

4.4 Bilag IV arter

Landlevende bilag IV-arter, herunder padder; krybdyr, pattedyr samt strengt beskyttede planter og insekter påvirkes ikke af udvidelsen af den sydlige hofde ved Aarø Havn, da der hverken vil ske midlertidige eller varige ændringer af sådanne arters levesteder i forbindelse med projektet.

Der vil som følge af anlægsarbejdet opstå støj, der potentielt kan have en negativ indvirkning på marsvin og evt. andre hvaler i området. Grundet projektets korte anlægsperiode, vurderes dette dog ikke at kunne påvirke områdets økologiske funktionalitet for marsvin.

I forbindelse med udvidelsen af høfden vil et mindre areal af søterritoriet blive inddraget. Dette vil dog ske i et så begrænset omfang, at det ikke vurderes at påvirke områdets økologiske funktionalitet for marsvin.

Det konkluderes sammenfattende, at områdets økologiske funktionalitet, også efter endt anlægsarbejde, vil være intakt for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

4.5 Kumulative effekter

Med kumulative effekter menes påvirkningen fra det aktuelle projekt i sammenhæng med effekten fra andre planer eller projekter, der kan påvirke Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Der er færgedrift fra Aarøsund til Aarø flere gange dagligt, hvilket bibeholdes under etableringen af den nye høfde, og derfor kan udgøre en mindre kumulativ effekt, mens arbejdet foregår.

Aarø Havn består foruden af en færgehavn, af en lystbådehavn, hvorfor området omkring Aarø er præget af sejlads. Både i Aarøsund vil under passagen medvirke til forstyrrelser og visuelle påvirkninger af f.eks. lokalt rastende fugle, mens arbejdet med høfden i Aarø Havn foregår.

Grundet projektets korte anlægsfase og karakter vurderes udvidelsen af høfden ved Aarø Havn hverken alene eller kumulativt med andre projekter eller planer at medføre en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-området.

5. Konklusioner

På baggrund af ovenstående kan en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-område N112, som følge af udvidelse af den sydlige hørde i Aarø Havn afvises.

Projektet vil være uden betydning for bevaringsstatus af arter og naturtyper på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Samlet set vil projektet, med den beskrevne arbejdsmetode, kunne gennemføres uden væsentlige negative påvirkninger af Natura 2000-området og uden at påvirke mulighederne for at opfylde den kommende målsætning for Natura 2000-område nr. 112 "Lillebælt" bestående af Habitatområde H96 Lillebælt og Fuglebeskyttelsesområde F47 Lillebælt.

Det er yderligere vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke områdets økologiske funktionalitet for strengt beskyttede bilag IV-arter i en væsentlig grad.

6. Referencer

Bekendtgørelse nr. 945 af 27/06/2016 om Bekendtgørelse om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder.

BEK nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Elmeros, M., Søgaard, B., Wind, P. & Ejrnæs, R. 2012: Kriterier for gunstig bevaringsstatus for udvalgte arter omfattet af EF-habitatdirektivet. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 114 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 21.

DOF-basen 2021. Dataudtræk fra dofbasen.dk per 21. juli 2021.

Miljøstyrelsen 2020. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 for Lillebælt. Natura 2000-område nr. 112 – Habitatområde 96, Fuglebeskyttelsesområde F47

Miljøportalen 2021. Dataudtræk fra Danmarks Miljøportal per. 19. juli 2021

Sveegaard, S., Nabe-Nielsen, J. & Teilmann, J. 2018. Marsvins udbredelse og status for de marine habitatområder i danske farvande. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 36 s. - Videnskabelig rapport nr. 284 <http://dce2.au.dk/pub/SR284.pdf>

Søgaard, B. & Asferg T 2007. Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s.

Søgaard, B., Skov, F., Ejrnæs, R., Nielsen, K.E, Pihl, S., Clausen, P., Laursen, K., Bregnballe, T., Madsen, J, Baatrup-Pedersen, A., Søndergaard, M., Lauridsen, T.L., Møller, P.F., Riis-Nielsen, T., Buttenschøn, R.M., Fredshavn, J., Aude, E. & Nygaard, B. 2005. Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. 3. udgave. Danmarks Miljøundersøgelser. 462 s. - Faglig rapport fra DMU, nr. 457. <http://faglige-rapporter.dmu.dk>.